

ประสบการณ์ความต้องการการดูแลของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่ใส่ท่อหลอดลมคอ

นายจักรี ก้วกำจัด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CARING NEED EXPERIENCES OF ENDOTRACHEAL INTUBATED SCHOOL-AGE CHILDREN

Mr. Chakri Kuakumjad

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Nursing Science Program in Nursing Science

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491769

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ประสบการณ์ความต้องการการดูแล

ของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่ใส่ท่อหลอดลมคอ

โดย

นายจักรี ก้าวกำจัด

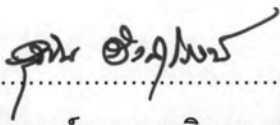
สาขาวิชา

พยาบาลศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

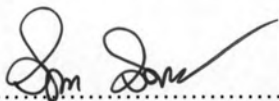
ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์

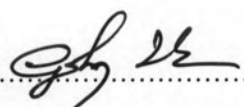
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสุขันธ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์)

..... กรรมการ
(พันโทหญิง ดร. วาสนา นัยพัฒน์)

จักรี กู้กำเนิด : ประสบการณ์ความต้องการการดูแลของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่ใส่ท่อ
หลอดลมคอ. (CARING NEED EXPERIENCES OF ENDOTRACHEAL INTUBATED
SCHOOL-AGE CHILDREN) อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์,
118 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ความต้องการการดูแลของผู้ป่วยเด็ก
วัยเรียนที่มีประสบการณ์ใส่ท่อหลอดลมคอ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ตามแนวคิดเชิง
ปรากฏการณ์วิทยาของ Husserl (Husserl Phenomenology) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) ร่วมกับกิจกรรมสนทนากลุ่มในผู้ป่วย
เด็กวัยเรียนอายุ 9-12 ปี ที่มีประสบการณ์ใส่ท่อหลอดลมคอ การอิมตัวของข้อมูลเกิดขึ้นใน
การศึกษาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 10 ราย การสัมภาษณ์บันทึกด้วยเทปบันทึกเสียง และนำมาถอด
ความแบบคำต่อคำ วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบการวิเคราะห์ข้อมูลของ Colaizzi (2001 cited in
Streubert & Carpenter, 2003)

ผลการศึกษาทำให้สามารถอธิบายประสบการณ์ความต้องการการดูแลของผู้ป่วยเด็กวัย
เรียนที่มีประสบการณ์ใส่ท่อหลอดลมคอ แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ความรู้สึกต่อ
ประสบการณ์การใส่ท่อหลอดลมคอมี 4 ประเด็น ได้แก่ 1) เจ็บปวด ทรมาน 2) น่าสะพรึงกลัว
3) อึดอัด คับข้องใจในการสื่อสาร และ 4) เบื่อ ส่วนที่ 2 ประสบการณ์ความต้องการการดูแล
ขณะใส่ท่อหลอดลมคอมี 3 ประเด็น ได้แก่ 1) สัมผัสที่อบอุ่นและอ่อนโยน 2) บริการสร้างเสริม
จิตสุนทรีย์ และ 3) ช่องทางเจรจาพาสาข

ผลการศึกษานี้ ทำให้เข้าใจการรับรู้ประสบการณ์ความต้องการการดูแลของผู้ป่วยเด็กวัย
เรียนที่มีประสบการณ์ใส่ท่อหลอดลมคอดีขึ้น และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการ
พยาบาลแบบองค์รวม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่ใส่ท่อหลอดลมคอได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

สาขาวิชา.....พยาบาลศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต.....จักรี กู้กำเนิด.....
ปีการศึกษา.....2549..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4777560636 :MAJOR NURSING SCIENCE

KEY WORD: CARING NEED EXPERIENCES/ ENDOTRACHEAL INTUBATED CHILDREN.

CHAKRI KUAKUMJAD: CARING NEED EXPERIENCES OF ENDOTRACHEAL INTUBATED SCHOOL-AGE CHILDREN.THESIS
ADVISOR: PROF. VEENA JIRAPAET,DNSc 118 pp.

The study purpose was to describe caring need experiences of endotracheal intubated school-age children. The Husserlian phenomenology was applied as a methodology of study. Data were collected by using in-depth interviews combined with entertainment activities in endotracheal intubated school-age children, age range 9-12 years old. Data were saturated after 10 informants. The interviews were tape recorded and transcribed verbatim. Data were analyzed by using Colaizzi method. (2001 cited in Streubert & Carpenter, 2003)

Findings revealed that caring need experiences of endotracheal intubated school-age children consisted of 2 parts. First, the feeling experiences of being endotracheal intubated consisted of 4 themes: 1) hurt and torture, 2) extreme fear, 3) oppression in communication, and 4) boredom. Second, the caring need experiences of being endotracheal intubated consisted of 3 themes: 1) loving and tender touch, 2) pleasant service, and 3) channel of comfort communication.

This study provides an understanding about the perception of caring need from the experiences of endotracheal intubated school-age children. Findings can be used for developing holistic nursing interventions that can effectively meet needs of endotracheal intubated school-age children.

Field of study.....Nursing Science..... Student's signature.....*Chakri Kuakumjad*
Academic year.....2006..... Advisor's signature.....*Veena Jirapaet*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดีได้ เพราะได้รับความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้อิทธิพลทางความคิด อันก่อให้เกิดปัญญาแก่ผู้วิจัย รวมทั้งคอยให้คำชี้แนะ ให้ความเอาใจใส่ และให้กำลังใจในการทำ วิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ตลอดจนช่วยแนะแนวทางการแก้ปัญหา และให้แนวคิดที่ดีเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลฤๅษดี ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และพันตรีหญิง ดร. วาสนา นัยพัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำชี้แนะเพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้ง คณาจารย์ทุกท่านในคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาท ความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ให้คำชี้แนะ สั่งสอน ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

ขอขอบพระคุณที่ ๆ พยาบาล และบุคลากรสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ทุกท่านที่มีส่วนร่วม และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และ ขอบคุณผู้ปกครองและผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่ใส่ท่อหลอดลมคอทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการ วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำ วิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพที่ให้โอกาสให้ผู้วิจัยใน การลาศึกษา รวมทั้งขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลมารเวช วิทยาลัยพยาบาลบรมราช ชนนี กรุงเทพ ที่เสียสละให้ผู้วิจัยได้ลาศึกษา และคอยถามไถ่ด้วยความห่วงใยด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณพี่สาว น้องสาว และสมาชิกในครอบครัวทุกคน รวมทั้งผองเพื่อนและ กัลยาณมิตรทุกท่านที่ร่วมแบ่งปันความห่วงใย ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน ด้วยดีตลอดการศึกษา

ขอขอบคุณ นายแพทย์ จรุงวิทย์ ปลื้มเปรมจิตต์ ที่กรุณาเอื้อเพื่อช่วยถ่ายภาพ ผลงานของผู้ป่วยเด็ก ขอขอบคุณ ป้าอุบล ยี่เอ็ง หัวหน้าพยาบาล ศูนย์กู้ชีพเรนทร ที่ให้ คำแนะนำสำหรับการเรียงร้อยถ้อยคำในการเขียนข้อเสนอแนะ

ความดีใด ๆ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขออุทิศให้แก่บิดามารดาผู้ล่วงลับที่ให้กำเนิด และสั่งสอนให้ผู้วิจัยเป็นคนดี ทำดี มีความอดทน ซื่อสัตย์สุจริต รักและศรัทธาต่อเพื่อนมนุษย์ และมอบให้แก่ผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่ใส่ท่อหลอดลมคอทุกคน ขอให้มีความตั้งใจที่เข้มแข็งในการเผชิญ กับโรคและการรักษา หายขาดจากโรคและกลับมาใช้ชีวิตอย่างปรกติสุขตามสมควร ทุกคน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดการดูแลผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อหลอดลมคอ.....	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	22
ลักษณะและพัฒนาการของเด็กวัยเรียน.....	26
แนวคิดการวิจัยปรากฏการณ์วิทยา.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
การเตรียมความพร้อมของผู้วิจัย.....	43
ผู้ให้ข้อมูล.....	44
การได้มาและการเข้าถึงข้อมูล.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ความเชื่อถือได้ของข้อมูล.....	53
การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล.....	56
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย.....	57

บทที่	หน้า
5. อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
อภิปรายผลการวิจัย.....	75
ข้อเสนอแนะ.....	86
รายการอ้างอิง.....	88
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก.....	98
1. ใบยินยอมของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วม.....	99
2. ข้อมูลสำหรับประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....	100
3. แนวคำถามการสัมภาษณ์.....	102
4. แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล.....	103
5. แบบบันทึกภาคสนาม.....	104
6. แบบบันทึกการถอดความและการให้รหัสเบื้องต้น.....	105
ภาคผนวก ข.....	103
1. ประสบการณ์ของผู้วิจัยจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้.....	107
2. ใบพิจารณาจริยธรรมการศึกษาวิจัยในมนุษย์ ของสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี.....	109
3. หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย.....	111
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	118

สารบัญภาพ

ณ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ภาพวาดเกี่ยวกับประสบการณ์การใส่ท่อหลอดลมคอจากผู้ให้ข้อมูล.....	112
2	ภาพถ่ายอุปกรณ์ที่ช่วยในการสื่อสารที่ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะ.....	117